

زندگی دانش

دانستنی‌ها

چرا وقتی روزه‌ایم، بوی غذا بیشتر قلقلک‌مان می‌دهد؟!

محققان می‌گویند عطر غذا قادر است گیرنده‌های بو در سلول‌های چشایی زبان را فعال کند

صدیقه سخندان فداکار

جام جم

🌱 ماه مبارك رمضان است و حما تجربه کرده‌اید‌که گاهی بوی غذا چطور حس چشایی را وسوسه می‌کند و دهانمان آب می‌افتد! مطمئنا بسیاری از ما بوی خمیر برخاسته از نان پخته شده در کوره را که ناشی از به‌کار رفتن خمیر ترش در تهیه نان است، حس کرده‌ایم، اما دقیقا چه چیزی است که به ما اجازه می‌دهد چنین حسی داشته باشیم؟ به نظر می‌رسد بعضی بوها، می‌توانند گیرنده‌های بویایی در بینی افراد شکمو را با گیرنده‌های بویایی که در سلول‌های چشایی زبان انسان یافت می‌شود، درگیر کند.

به نوشته نشریه کمیکال سینسز (Chemical Senses) تیمی از دانشمندان در نخستین مطالعه از این نوع به این نتیجه رسیدند که حس چشایی و بویایی ما، پیش از رسیدن به مغز با هم تعامل دارند. شواهد قبلی نشان می‌دهد این دو حس پس از هم‌گرایی و درک ما از غذا، سیگنال‌های جداگانه‌ای به مغز می‌فرستند. در عوض محققان مونل سنتر (Monell Center) معتقدند ممکن است حتی این فعل و انفعال قبل از رسیدن به مغز انجام شده باشد.

مهمت هاگان آژنر، پژوهشگر ارشد این مطالعه که زیست‌شناس سلولی در مونل سنتر است، در مصاحبه‌ای با‌آی‌اف‌ال ساینس (IFL Science) گفت: هر مرحله از این پژوهش مرا متعجب و هیجان‌زده کرده است. آزمایشگاه من تنها جایی در جهان است که می‌تواند سلول‌های چشایی با خواص مولکولی و فیزیولوژیک کامل را در زبان تشخیص دهد. ما این حال این کشف کاملا غیر منتظره است و راه‌ای تحقیقات جدیدی را برای دانشمندان مهیا می‌کند.

گیرنده‌های زبان ما مسؤول تشخیص مزه‌های شور، شیرین، ترش و تلخ هستند. در این میان حس بویایی ما نقش مهمی ایفا می‌کند، زیرا کسانی که حس بویایی آنها مختل شده است، وقتی غذا می‌خورند تازه متوجه طعم آن می‌شوند.

تیم پژوهشگر برای مطالعه، سلول‌های چشایی آزمایشگاهی را با استفاده از روش‌های ژنتیک و بیوشیمیایی مورد بررسی قرار داد؛ سپس آنها با استفاده از تصویربرداری کلسیم نشان دادند چگونه سلول‌های چشایی در برابر مولکول‌های بو، واکنشی بسیار شبیه به سلول‌های گیرنده بویایی دارند، یعنی این که برخی از سلول‌های چشایی ما ممکن است دارای مولکول‌های موجود در گیرنده‌های بویایی باشد.

آژنر گفت: مشخص است گیرنده‌های بویایی و چشایی در دو موقعیت متفاوت تشریحی قرار دارند. اعتقاد بر این است که فعل و انفعال میان دو حس مستقل چشایی و بویایی مرکزی در ناحیه قدامی مغز رخ می‌دهد. با این مطالعه نشان دادیم اثر متقابل میان حس بویایی و چشایی ممکن است در پیرامون سلول‌های چشایی صورت گیرد. گفتنی است گیرنده‌های چشایی پیدا شده روی زبان در پانکراس، سیستم تنفسی، ریه‌ها، مثانه و اسپرماتوزوئید نیز کشف شده‌اند؛ ولی وجود این گیرنده‌ها در این اندام‌ها، لزوما به این معنا نیست که ما با آنها هم به همان شیوه حس چشایی را تجربه می‌کنیم. برای مثال اگر چیز تلخی را ب‌وکنیم، ممکن است گیرنده‌های ریه ما ملتهب شده و سرفه کنیم.

آژنر افزود: عملکرد حضور گیرنده‌های بویایی بر سلول‌های چشایی می‌تواند تابع دستکاری در مزه غذا باشد تا خطر ابتلا به چاقی شدید را در افرادی که به‌طور ژنتیکی پُرخورند، کنترل کرده و آن را کاهش داد. در مطالعات قبلی، وجود گیرنده‌های بویایی در سراسر زبان گمانه‌زنی می‌شد. اما مطالعه اخیر، واقعیت این موضوع را اثبات کرد. در کشت زنده سلولی در آزمایشگاه، انسان و موش مورد آزمایش قرار گرفته‌اند. در این آزمایش بیش از ۴۰۰ ژن گیرنده بویایی پیدا شده است. این نتاج صرفا مقدماتی هستند، بنابراین برای درک تمامیت این سیستم، نیاز به مطالعات بیشتری است. 🌱

تعبیه نمایشگر در يك كيف دستی لوکس

یکی از لوکس‌ترین برندهای دنیای مد در ابتکاری جالب اقدام به ساخت کیف‌های دستی کرده که دارای نمایشگرهای منعطف هستند و هنگام راه رفتن کاربر، تصاویر مختلف پخش می‌کنند. این نمایشگرها دارای فناوری آمولد (AMOLED) با وضوح ۱۹۴۰×۱۹۲۰ است. هر دو نمایشگر این کیف‌های عجیب به صورت تصادفی نماهای شهری و عکس‌هایی از مدل‌های لباس را نمایش می‌دادند. این شرکت از عرضه عمومی این نوع کیف دستی صحبتی نکرده است. / ایسنا

تاکنون بیشترین حجم فعالیت صندوق

ارائه تسهیلات به شرکت‌های دانش بنیان بوده است، اما در حقیقت این بازوی مالی اکوسیستم نوآوری کشور، روش‌های متعددی برای حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و نوپا دارد. در شرایط اقتصادی کنونی کشور که بسیاری از شرکت‌های نوپا با مشکلات متعددی برای تأمین مواد اولیه و تجهیزات مورد نیازشان روبه‌رو هستند، آشنایی با انواع حمایت‌ها و تسهیلات موجود ممکن است بتواند کسب‌وکاری را از غرق شدن نجات دهد.

دانش بنیان‌ها بداند...

همان‌گونه که اشاره شد، اولین مأموریت صندوق نوآوری و شکوفایی حمایت مالی از شرکت‌های دانش بنیان است. تشخیص این که چه شرکتی دانش بنیان است، بر عهده کارگروهی در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است. اما پس از اخذ مجوز دانش بنیانی، صندوق نوآوری و شکوفایی موظف به حمایت مالی شما خواهد شد. تا لحظه انتشار این گزارش در کشور ۴۳۵۶ مجموعه دانش بنیان به ثبت رسیده است. در حال حاضر در سه قالب این حمایت‌ها به شرکت‌های حائز صلاحیت ارائه می‌شود:

تسهیلات کم‌بهره

در حال حاضر نرخ مصوب سود تسهیلات بانکی کشور ۱۸ درصد است. البته اگر تاکنون برای دریافت تسهیلات بانکی مراجعه کرده باشید، می‌دانید که این میزان سود به این معنی نیست که در هنگام بازپرداخت و پس از چند سال قرار است ۱۸ درصد از مبلغی را که دریافت کرده‌اید به عنوان کارمزد بانکی بپردازید! معمولا بر اساس محاسبات ما تسهیلات ۱۸ درصد بانکی، عملا حدود ۲۴ تا ۲۸ درصد سود خواهد داشت که برای شرکت‌های نوپا که هنوز سودآوری چندانی نداشته‌اند، خیلی قابل توجه نخواهد بود.

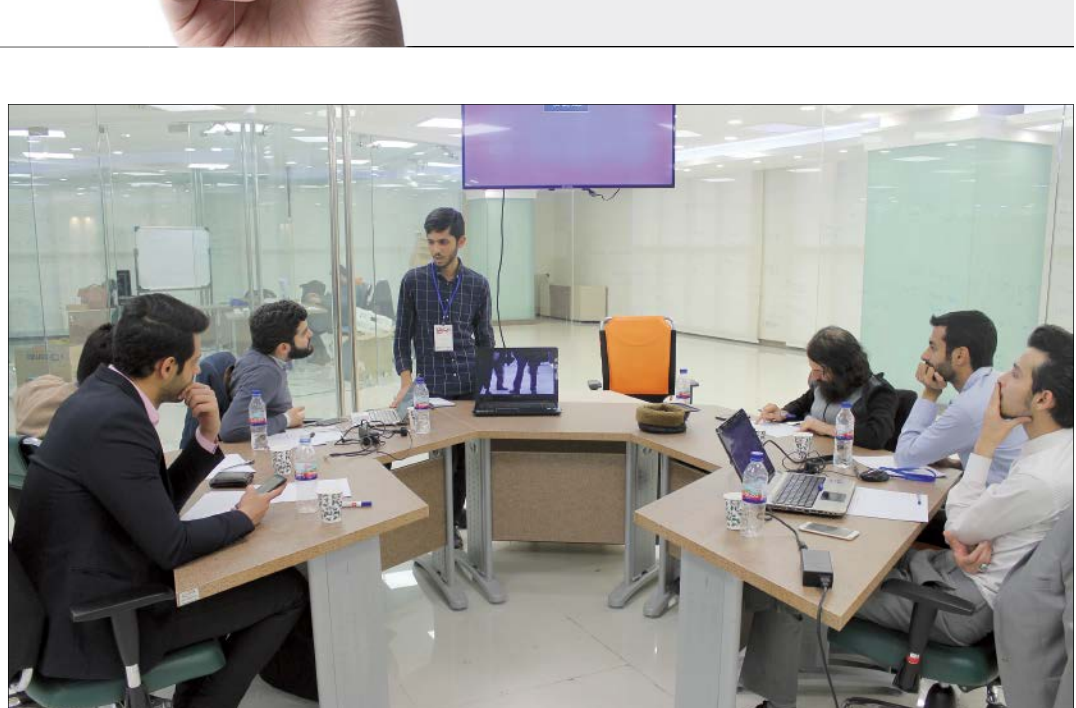
دکتر ملکی‌فر ضمن اشاره به نقش حمایتی صندوق در خصوص نرخ سود اعطای تسهیلات به شرکت‌های دانش بنیان تصریح می‌کند: «شرکت‌ها می‌توانند براساس شرایط و نیاز مالی که دارند از تسهیلات کم‌بهره ۰٫۴ یا ۱۱ درصد بهره‌مند شوند. این نرخ کارمزد برخلاف تسهیلات بانکی نرخ واقعی سود است و شرکت بر اساس قرارداد خود موظف به پرداخت اصل پول به همراه میزان سود مشخص شده در زمان مقرر که بین یک تا پنج سال است، خواهد بود.

مانند هر تسهیلات دیگری، فرد متقاضی باید وثیقه مورد نظر را به عنوان تضمین پرداخت ارائه کند. البته در این مورد نیز شرایط به مراتب آسان‌تر از تضامین مورد درخواست بانک‌ها خواهد بود. در سال جاری سرمایه‌ای معادل ۲۷۰۰ میلیارد تومان برای تخصیص تسهیلات در نظر گرفته شده است که رقم بسیار قابل

حافظه فلش غیرقابل هک به بازار می‌آید

یك شركت تجاری از تولید حافظه فلشی خبر داده که کاملا غیرقابل هک است و باز کردن آن فقط به کمک مالک این حافظه ممکن است. شرکت سازنده مدعی است حتی اگر یك هکر ال‌گوی اسکن عنبیه فردی را در اختیار داشته باشد، قادر به فریب این حافظه فلاش نیست و باز کردن این حافظه تنها در صورت حضور خود فرد ممکن خواهد بود. / مهر

معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگو با جام جم از انواع حمایت‌های این صندوق برای توسعه کسب‌وکارهای دانش بنیان می‌گوید

مسیر شکوفایی ایده‌ها

🌱 حمایت از فناوری‌ها و نوآوری‌های فناورانه در سراسر دنیا به شکل‌های مختلفی مرسوم است و همین حمایت‌ها موجب شده تا هر روز شاهد بالندگی و رشد فناوری در جهان باشیم. در کشور ما نیز در سال ۱۳۸۹ قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. از این زمان به بعد کارگروهی برای بررسی صلاحیت شرکت‌ها برای دریافت مجوز دانش بنیانی تشکیل شد تا شرکت‌های حائز شرایط بتوانند از حمایت‌هایی که در این قانون برایشان در نظر گرفته شده بود، مانند معافیت‌های مالیاتی، گمرکی، بیمه‌ای بهره‌مند شوند. بر همین اساس به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز این مجموعه‌ها دولت مکلف به تأسیس نهادهی مالی به نام صندوق نوآوری و شکوفایی با بودجه اولیه ۳۰۰۰ میلیارد تومان از محل صندوق توسعه ملی ۵/۰ درصد بودجه سالانه عمومی کشور شد. پس از ایجاد بستر مورد نیاز برای راه‌اندازی، صندوق نوآوری و شکوفایی از سال ۱۳۹۱ فعالیت خود را آغاز کرد. اما حوزه فعالیت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی چیست؟ چه افرادی واجد شرایط استفاده از حمایت‌های این صندوق هستند؟ دکتر سیاوش ملکی‌فر معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی، در گفت‌وگو با جام جم درباره حمایت‌های موجود در اکوسیستم نوآوری توضیح داده است. اگر شما نیز به‌تازگی در حال راه‌اندازی کسب‌وکاری هستید یا حتی شرکت دانش بنیان خود را به ثبت رسانده‌اید، خواندن این گزارش ممکن است افق تازه‌ای از پیشرفت به رویتان باز کند.

و «صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری» برای تأمین نیازهای مالی این شرکت‌های نوپا که اکثرا شرایط دریافت تسهیلات بانکی را ندارند، شکل گرفتند. «صندوق نوآوری و شکوفایی» به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی

حمایت غیر مستقیم صندوق نوآوری از شرکت‌های در حال شکل‌گیری

این شرکت‌ها فرصت رشد پیدا کنند و آماده ورود اولیه به بازار و جذب سرمایه‌گذار شوند. مدتی است که بر اساس قوانین جدید کارگروه دانش بنیان، برخی شتاب‌دهنده‌هایی که از شرکت‌هایی در حوزه‌هایی مانند نانو فناوری، زیست فناوری، فناوری اطلاعات، هوافضا و... حمایت می‌کنند، در مرکز شتاب‌دهی و نوآوری عضو هستند و حداقل یک دوره شتاب‌دهی موفق را گذرانده‌اند را نیز به عنوان شتاب‌دهنده دانش بنیان تأیید می‌کنند. در حال حاضر در کشور ما چیزی حدود صد شتاب‌دهنده مشغول فعالیت هستند که حدود ۲۰ درصد از آنها دانش بنیان شده‌اند.

معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی ضمن ابراز خرسندی از ایجاد این جریان به جام جم می‌گوید: «در این حالت صندوق شکوفایی و نوآوری می‌تواند با حمایت از شتاب‌دهنده‌های دانش بنیان از شرکت‌های کوچکی که در ادامه ممکن است به شرکت دانش بنیانی تبدیل شود، حمایت غیرمستقیم کند. در حقیقت این حمایت به نوعی حمایت از جریان توسعه فناوری کشور است و هرچه بتوانیم پوشش حمایت خود را روی شرکت‌های نحیف‌تر افزایش دهیم، در آینده شاهد رشد و بالندگی بیشتری در کشور خواهیم بود.»

اگرچه حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، می‌تواند اثر فراینده‌ای بر رشد فناوری و افزایش تولیدات نوآورانه داشته باشد، اما واقعیت این است که بسیاری از شرکت‌های نوپا یا صاحبان ایده، اگر در همان مراحل ابتدایی حمایت نشوند ممکن است در جریان‌ات پرخروش کسب‌وکار دوام نیاورند. صندوق نوآوری و شکوفایی بر مبنای قانون مجوزی برای حمایت از چنین افرادی ندارد، اما بتازگی با بازشدن راهی جدید، صندوق به صورت غیرمستقیم از این مجموعه‌ها نیز حمایت خواهد کرد.

«شتاب‌دهنده» (Accelerator) از دیگر واژه‌هایی است که در سال‌های اخیر با تحول دنیای کسب‌وکار و شکل‌گیری استارت‌آپ‌ها مصطلح شده است. شتاب‌دهنده‌ها مجموعه‌هایی خصوصی هستند که با ارائه خدمات مربی‌گری، فضای کار اشتراکی، اصلاح طرح کسب‌وکار و گاه تأمین سرمایه اولیه برای یک شرکت نوپا، درصدی از مالکیت آن را در اختیار گرفته (معمولا بین ۵ تا ۳۰ درصد) و در مقابل به گردانندگان پروژه آموزش‌های لازم و خدماتی در مسیر ارزش آفرینی سریع‌تر و برای کسب موفقیت بهتر را ارائه می‌کنند. این نهاد حمایتی بین شش ماه تا یک سال و نیم میزبان صاحبان ایده، شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های نوپا هستند تا

عسل اخویان طهرانی

دانش

تا چند سال پیش زنجیره دانش تا بازار فقط از سه حلقه دانشگاه، دولت و صنعت تشکیل می‌شد، اما با تغییر روند بازارهای تجاری به سمت فناوری‌های روز کم‌کم حلقه‌های کوچک و بزرگ دیگری نیز به این زنجیر اضافه شدند. شکل‌گیری «مراکز رشد» برای حمایت از صاحبان ایده و ایجاد فضای مورد نیاز برای استقرار شرکت‌های تازه تأسیس برای ایجاد آمادگی برای ورود به بازار از جمله این اقدامات بود.

در این میان شرکت‌هایی که به دلیل داشتن ویژگی‌های مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مجموعه‌های دانش بنیان مجوز دانش بنیان برای مجموعه خود اخذ می‌کنند در پارک‌های علم وفناوری مستقر می‌شوند تا میزان تعامل و هم‌افزایی میان آنها افزایش یابد. به دنبال آن پژوهشگاه‌ها برای رفع نیازهای پژوهش و تحقیق و توسعه ایده‌های نوآورانه

دوران بذری گفته می‌شود. در این دوران شتاب‌دهنده‌ها باید بتوانند مبلغی سرمایه یا همان سرمایه بذری را به عنوان بخشی از مشارکت خود در اختیار این شرکت‌ها قرار دهند. جهت تأمین منابع مالی مورد نیاز برای این موضوع بر اساس طرح کسب‌وکار می‌توان از تسهیلات کم‌بهره صندوق استفاده کرد.

دولتی ساختمان‌های قدیمی یا متروکه‌ای را برای استقرار دریافت کنند. در این حالت می‌توانند از تسهیلات کم‌بهره صندوق برای بازسازی مکان مورد نظر و آماده‌سازی فضا برای استقرار مجموعه‌ها بهره‌مند شوند.

تسهیلات کم‌بهره برای تجهیزات

برخی شتاب‌دهنده‌ها بر اساس نوع فعالیتی که دارند و شرکت‌هایی که حمایت می‌کنند، تجهیزات متفاوتی مانند آزمایشگاه،

رایانه‌های قوی و... نیاز دارند. برای این موضوع نیز شتاب‌دهنده‌های دانش بنیان می‌توانند از تسهیلات کم‌بهره برخوردار شوند.

سرمایه بذری (Seed Money)

دورانی که شرکت‌های نوپا در مدت استقرارشان در شتاب‌دهنده طی می‌کنند،

استقرارشان در شتاب‌دهنده توانسته‌اند از نهاد‌های

فرابخوان ثبت درخواست برای حمایت‌های

شتاب‌دهنده‌ها از سال گذشته آغاز شده

و پرونده‌های دریافتی در حال حاضر در

حال بررسی است. علاوه بر بهره‌مندی از

خدمات توانمندسازی مشابه آنچه در بخش

حمایت‌های شرکت‌های دانش بنیان عنوان

شد، شتاب‌دهنده‌های دانش بنیان از پنج

روش اختصاصی برای حمایت می‌توانند

بهره‌مند شوند. البته برای ایجاد توازن در

تمام این بسته‌های حمایتی، اولویت با

شتاب‌دهنده‌های مستقر در شهرهای دیگر

کشور به ویژه مناطق محروم و همچنین

شتاب‌دهنده‌های فعال در حوزه فناوری‌های

سخت و تولیدکننده محصول خواهد بود.

این شرکت‌ها فرصت رشد پیدا کنند و آماده

ورود اولیه به بازار و جذب سرمایه‌گذار شوند.

مدتی است که بر اساس قوانین جدید

کارگروه دانش بنیان، برخی شتاب‌دهنده‌هایی

که از شرکت‌هایی در حوزه‌هایی مانند

نانو فناوری، زیست فناوری، فناوری اطلاعات،

هوافضا و... حمایت می‌کنند، در مرکز

شتاب‌دهی و نوآوری عضو هستند و حداقل

یک دوره شتاب‌دهی موفق را گذرانده‌اند را نیز

به عنوان شتاب‌دهنده دانش بنیان تأیید

می‌کنند. در حال حاضر در کشور ما چیزی

حدود صد شتاب‌دهنده مشغول فعالیت

هستند که حدود ۲۰ درصد از آنها دانش بنیان

شده‌اند.

معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی

ضمن ابراز خرسندی از ایجاد این جریان به

جام جم می‌گوید: «در این حالت صندوق

شکوفایی و نوآوری می‌تواند با حمایت از

شتاب‌دهنده‌های دانش بنیان از شرکت‌های

کوچکی که در ادامه ممکن است به

شرکت دانش بنیانی تبدیل شود، حمایت

غیرمستقیم کند. در حقیقت این حمایت به

نوعی حمایت از جریان توسعه فناوری کشور

است و هرچه بتوانیم پوشش حمایت خود

را روی شرکت‌های نحیف‌تر افزایش دهیم،

در آینده شاهد رشد و بالندگی بیشتری در

کشور خواهیم بود.»

اگرچه حمایت از شرکت‌های دانش بنیان،

می‌تواند اثر فراینده‌ای بر رشد فناوری و

افزایش تولیدات نوآورانه داشته باشد، اما

واقعیت این است که بسیاری از شرکت‌های

نوپا یا صاحبان ایده، اگر در همان مراحل

ابتدایی حمایت نشوند ممکن است در

جریان‌ات پرخروش کسب‌وکار دوام نیاورند.

صندوق نوآوری و شکوفایی بر مبنای قانون

مجوزی برای حمایت از چنین افرادی ندارد،

اما بتازگی با بازشدن راهی جدید، صندوق به

صورت غیرمستقیم از این مجموعه‌ها نیز

حمایت خواهد کرد.

«شتاب‌دهنده» (Accelerator) از دیگر

واژه‌هایی است که در سال‌های اخیر با تحول

دنیای کسب‌وکار و شکل‌گیری استارت‌آپ‌ها

مصطلح شده است. شتاب‌دهنده‌ها

مجموعه‌هایی خصوصی هستند که با ارائه

خدمات مربی‌گری، فضای کار اشتراکی، اصلاح

طرح کسب‌وکار و گاه تأمین سرمایه اولیه

برای یک شرکت نوپا، درصدی از مالکیت آن

را در اختیار گرفته (معمولا بین ۵ تا ۳۰ درصد)

و در مقابل به گردانندگان پروژه آموزش‌های

لازم و خدماتی در مسیر ارزش آفرینی

سریع‌تر و برای کسب موفقیت بهتر را ارائه

می‌کنند. این نهاد حمایتی بین شش ماه تا

یک سال و نیم میزبان صاحبان ایده،

شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های نوپا هستند تا